

KRAKOWSKA INTERDYSCYPLINARNA SZKOŁA DOKTORSKA

Krakowska Interdyscyplinarna Szkoła Doktorska (KISD) została utworzona 6.05.2019 r. przez sześć następujących jednostek naukowych:

- Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk,
- Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN,
- Instytut Farmakologii im. Jerzego Maja PAN,
- Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. Aleksandra Krupkowskiego PAN,
- Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH,
- Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH.

Kształcenie w Interdyscyplinarnej Szkole Doktorskiej przygotowuje do uzyskania stopnia naukowego doktora i jest prowadzone w następujących pięciu dyscyplinach:

- nauki fizyczne,
- nauki chemiczne,
- nauki medyczne,
- nauki farmaceutyczne,
- inżynieria materiałowa.

Nauczanie w KISD charakteryzuje nowoczesność i aktualność tematyki badawczej oraz elastyczny program kształcenia pozwalający na wybór zajęć w zależności od potrzeb słuchacza.

Akademia Górniczo-Hutnicza kształci obecnie sześciu doktorantów w ramach KISD.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Biblioteka Główna (BG) realizuje statutową działalność usługową, dydaktyczną i naukowo-badawczą oraz sprawuje opiekę merytoryczną nad bibliotekami systemu biblioteczno-informacyjnego Akademii Górniczo-Hutniczej. System biblioteczno-informacyjny uczelni tworzy (wg stanu na 31.12.2020 r.) 21 bibliotek: BG, 15 bibliotek wydziałowych, 3 biblioteki katedr, 3 biblioteki jednostek pozawydziałowych.

Działalność usługowa, dydaktyczna i naukowa

W ramach działalności usługowej BG gromadzi i udostępnia zbiory w wersji drukowanej i elektronicznej oraz opracowuje i upowszechnia informację o nich, a także organizuje dostęp do elektronicznych źródeł wiedzy dla całej społeczności uczelni. Realizuje też działalność z zakresu informacji naukowej, normalizacyjnej i patentowej w oparciu o specjalistyczne bazy danych.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano i opłacono prenumeratę czasopism drukowanych (109 polskich i 94 zagraniczne) oraz licencje roczne do zestawów czasopism ACS, AIMS, IOPscience, Emerald, ACM Digital Library, AIP/APS, EMIS, JSTOR, ProQuest ABI Inform, Royal Society Chemistry, Taylor and Francis, TransTech i kilkunastu czasopism innych wydawnictw (łącznie dostęp do ponad 11 000 tytułów czasopism zagranicznych), a także do światowych baz bibliograficzno-abstraktowych i pełnotekstowych (m.in. Chemical Abstracts, ProQuest Technology Collection, GeoRef, OnePetro, SPIE Digital Library, Math, Perinorm, Total Materia), platformy IEEE Xplore oraz zestawów e-książek – KNOVEL (10 kolekcji) i EBSCO ebook Academic Collection, za łączną kwotą ok. 2 100 000 zł. Utrzymana została 100% dotacja MNiSW na prenumeratę e-czasopism Elsevier (Science Direct), Springer, Wiley oraz baz Web of Science, JCR, Scopus, EBSCO Publishing na rok 2020 (licencje krajowe).

Dużym zainteresowaniem cieszy się biblioteka e-booków w języku polskim. W 2020 r. było dostępnych **107 tytułów** w ramach multimedialnej biblioteki cyfrowej Ebookpoint BIBLIO i **128 tytułów** w ramach platformy IbukLibra.

W okresie sprawozdawczym zakupiono do zbiorów 1318 wolumenów książek (2019 r. – 1474, 2018 r. – 2097). Opracowano w katalogu komputerowym AGH 1445 książek pochodzących z wpływów bieżących i starszych pozycji, które znajdują się w katalogu kartkowym, oraz pobrano 2802 rekordy bibliograficzne z katalogu centralnego NUKAT. Na początku 2020 r. w czytelniach Biblioteki uruchomiono system EKG (Elektroniczna Księga Gości), rejestrujący użytkowników korzystających ze zbiorów na miejscu i zastępujący dotychczasowe księgi odwiedzin w wersji papierowej. Nowy system został przygotowany zgodnie z wymogami RODO, zawiera także moduł statystyczny umożliwiający generowanie zestawień za wybrany okres m.in. w podziale na kategorie użytkowników lub wydziały uczelni i inne jednostki, do których oni przynależą. EKG działa w oparciu o czytniki MiFare oraz tradycyjne czytniki kodów kreskowych.

W ramach działalności dydaktycznej pracownicy BG prowadzili zajęcia ze „Specjalistycznych źródeł informacji” dla studentów AGH II roku studiów inżynierskich, I lub II roku studiów magisterskich oraz dla doktorantów (wykłady i ćwiczenia), z „Przysposobienia bibliotecznego” dla studentów I roku (głównie metodą e-learningu), staże i praktyki dla pracowników uczelni. W 2020 r. zrealizowano 224 godziny zajęć dydaktycznych (wykłady, szkolenia, praktyki zawodowe), w tym 147 godzin dla dyplomantów z przedmiotu „Specjalistyczne źródła informacji” (56 godzin w trybie online). Przedmiot „Specjalistyczne źródła informacji” wpisany jest do Uczelnianej Bazy Przedmiotów Obieralnych. BG wraz z Centrum AGH UNESCO w lutym 2020 r. była organizatorem IV seminarium „Libraries of the world: experiences of users and librarians”. W ramach ogólnouczelnianego projektu edukacyjnego Akademia AGH Junior BG zorganizowała w 2020 r. zajęcia dla 27 dzieci (klasy 1-3).

W 2020 r. ukazało się osiemnaście publikacji autorstwa pracowników Biblioteki Głównej AGH. W Biuletynie AGH rozpoczęto nowy cykl artykułów biograficznych autorstwa H. Sieńskiego – „Poczet rektorów Akademii Górniczej i Akademii Górniczo-Hutniczej”, w ramach którego zaprezentowane zostały sylwetki profesorów: Antoniego Hoborskiego Edmunda Chromińskiego, Jana Krauze, Jana Studniarskiego, Stanisława Skoczylasa. H. Sieński opublikował także trzy artykuły kończące cykl „Tablice – pamięć wiecznie żywa” oraz opis wystawy poświęconej małopolskim cerkwiom łemkowskich autorstwa J. Rzepczyńskiego. W Biuletynie AGH ukazały się teksty A. Podrazik na temat zbiorów normalizacyjnych w BG AGH oraz D. Rys na temat najnowszych e-źródeł prenumerowanych w Bibliotece. Pozostałe artykuły dotyczyły historii bibliotek AGH w stulecie uczelni (J. Krawczyk) oraz kolekcji beletrystycznej (M. Garczyńska) – obydwie opublikowane w periodyku „Bibliotekarz”.

W roku 2020 zostały wydane recenzowane materiały z konferencji naukowej „Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego – nowe obszary działania” zorganizowanej z okazji 100-lecia AGH w 2019 r. Publikacja pod. red. A. Podrazik, M. Urbaniec, J. Stanek-Kapci objęła 19 referatów wygłoszonych w trakcie jubileuszowego wydarzenia, m.in. referaty dyrekcji BG – J. Krawczyka oraz M. Garczyńskiej.

Pracownicy BG brali udział w przygotowaniu raportu samooceny uczelni dla potrzeb International Visibility Project w oparciu o bazy Scopus i Web of Science z wykorzystaniem narzędzi SciVal i InCites.

Bogata oferta Biblioteki Głównej AGH w zakresie dostępu do Polskich Norm nie byłaby możliwa bez wieloletniej ścisłej współpracy z Polskim Komitetem Normalizacyjnym (PKN). 30.10.2020 r. w Punkcie Informacji Normalizacyjnej (PIN) odbył się zdalnie coroczny audyt nadzoru przeprowadzony przez audytorów PKN. W efekcie PIN BG AGH utrzymał w mocy, na kolejny rok, świadectwo stosowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji potwierdzające jego zgodność z normą PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06, a tym samym utrzymany został dla AGH dostęp do kompletnego zbioru Polskich Norm w wersji elektronicznej.

Pracownicy Ośrodka Informacji Patentowej PATLIB, działającego w Bibliotece, w ramach współpracy z Europejskim Urzędem Patentowym w 2020 r. brali aktywny udział w pracach nad przygotowaniem projektu PATLIB 2.0, mającego na celu kompleksową reformę sieci, która obejmuje swym zasięgiem ponad 300 podobnych ośrodków w całej Europie. Ośrodek zaznaczył także swą obecność na mapie europejskiej współpracy poprzez przygotowanie i prowadzenie przez A. Podrazik szkolenia „Advanced patent searches and informative search reports” przeznaczonego dla kilkudziesięciu osób – członków sieci PATLIB.

W 2020 r. pracownicy BG brali udział w pracach Rady Dyrektorów Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego i wielu zespołów ogólnopolskich (Międzyuczelnianego Zespołu Koordynacyjnego ds. Wdrażania VTLs, Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, Zespołu ds. Standaryzacji Bibliotek Naukowych, Zespołu ds. tworzenia i aktualizacji bazy danych BazTech, Zespołu Konsultacyjnego jhp KABA (Centrum NUKAT), Zespołu ds. Ankiety Funkcjonowania Bibliotek Naukowych (AFBN)) oraz Zarządu Oddziału i Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Bibliografia Publikacji Pracowników AGH, POL-on

Jednym ze szczegółowych zadań statutowych jest rejestrowanie dorobku publikacyjnego pracowników uczelni. Do tego celu wykorzystywana jest własna baza danych Bibliografia Publikacji Pracowników AGH (BPP). Baza tworzona

jest przez pracowników BG przy współpracy z Centrum Rozwiązań Informatycznych (CRI). Na podstawie danych zebranych w BPP przygotowywane są na bieżąco zestawienia i statystyki na potrzeby władz uczelni i przewodniczących rad dyscyplin. Dane z bazy wykorzystywane są ponadto do oceny okresowej pracowników oraz ewaluacji dyscyplin naukowych. Prace udoskonalania Bibliografii Publikacji Pracowników AGH w 2020 r. poświęcone były przygotowaniu bazy do nowych zasad ewaluacji dyscyplin naukowych w 2021 r. Zakończono prace nad algorytmem optymalizującym proces ewaluacji dyscyplin w zakresie kryterium I (publikacje). Algorytm został udostępniony osobom wyznaczonym do przygotowania oceny dyscyplin w AGH za lata 2017–2021. Uzupełniano dane bibliograficzne o informacje związane z różnymi wskaźnikami bibliometrycznymi. Kontynuowano prace nad API umożliwiającym przesyłanie danych do Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN) kolejnych opisów publikacji. W 2020 r. uruchomiony został nowy software bazy. W 2020 r. do BPP wprowadzono **4655** opisów publikacji. W wyniku prac optymalizujących usunięto z bazy zdublowane opisy bibliograficzne. Łącznie w Bibliografii Publikacji Pracowników AGH zarejestrowano (wg stanu na 31.12.2020 r.) **129 715** opisów publikacji (2019 r. – 125 580, 2018 r. – 112 386).

Repozytorium AGH

W 2020 r., z powodu ograniczeń pandemicznych, nie kontynuowano prac związanych z ręcznym wprowadzaniem pisemnych prac dyplomowych, natomiast pobierane były prace z systemu Dziekanat.xp, umieszczane tam w wyniku działania Systemu Obsługi Prac Dyplomowych (SOPD). Z początkiem roku z lokalnego systemu wydziałowego do Repozytorium AGH zostało także zaimportowanych ok. 3000 prac dyplomowych WEALiIB. Cały czas kontynuowano również przesyłanie prac do Ogólnopolskiego Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych (ORPPD). W związku powstaniem ORPPD 2.0, jako modułu POL-on 2.0 i konieczności dostosowania przesyłanych danych do wymogów nowej ustawy o szkolnictwie wyższym (tzw. Konstytucja dla Nauki) rozpoczęto rozmowy z PCG Academia, firmy odpowiedzialnej za dane w Dziekanat.xp. Dodatkowo w 2020 r. powołano do życia Zespół ds. Repozytorium AGH, którego zadaniem będzie przygotowanie planów działania w tym zakresie.

Portal „Historia AGH”

Z okazji jubileuszu 100-lecia AGH Biblioteka Główna AGH zaprezentowała rozszerzoną i wzbogaconą o nowe materiały wersję portalu Historia AGH przedstawiającego najważniejsze fakty i daty z dziejów uczelni oraz sylwetki wybitnych postaci związanych z powstaniem i rozwojem Akademii Górniczo-Hutniczej. W bazie Biogramy, będącej częścią portalu, a prowadzonej od wielu lat, na koniec 2020 r. znajdowało się ponad 1000 życiorysów. Nowa podstrona Wydziału AGH przedstawia najważniejsze fakty i daty dotyczące wydziałów i jednostek pozawydziałowych, ich struktury organizacyjne z dołączonymi (zeskanowanymi) źródłami i innymi dokumentami na temat jednostek. Dodano też podstronę Jubileusz AGH zawierającą zdjęcia, informacje o wydarzeniach, wydawnictwach jubileuszowych i wystawach organizowanych m.in. w BG AGH (wraz z linkowaniem do wersji elektronicznych wystaw) czy też unikalne materiały związane z Papieżem Janem Pawłem II w kontekście jubileuszy 75-lecia i 80-lecia AGH oraz podstronę Posąg Św. Barbary – przedstawiającą przedwojenną historię posągu z gmachu głównego AGH i jego rekonstrukcję w latach 90. XX wieku. Każde znajdujące się w bazie hasło nie tylko dostarcza krótkiej informacji o osobie lub jednostce organizacyjnej, ale odsyła do dalszych, licznych materiałów drukowanych i archiwalnych, zawierających poszerzony materiał faktograficzny. Strona z elektroniczną wersją czasopism w dziale Składy Osobowe i Prasa AGH została poszerzona o kolejne tytuły czasopism. Portal jest uzupełniany i administrowany przez pracowników Oddziału Informacji Naukowej BG.

Biblioteka Pracownicza

W dniu 31.12.2020 r. księgozbiór Biblioteki Beletrystycznej liczył 13 103 pozycji (2019 r. – 12 587, r. 2018 – 12 287), w tym 10 626 z lokalizacją w BP – Strefa Wolnego Dostępu, 2419 z lokalizacją BP – Magazyn, 58 z lokalizacją Czytelnia Główna. W okresie sprawozdawczym bibliotekarze BG opracowali 385 pozycji (2019 r. – 425, 2018 r. – 514). Ze środków przekazanych przez Dział Socjalno-Bytowy zakupiono 371 woluminów książek (2019 r. – 410, 2018 r. – 413). Wypożyczono łącznie 2239 książek (2019 r. – 3958, 2018 r. – 4216).

Przeglądy książek, wystawy, prelekcje

W 2020 r. przegląd nowości książek zagranicznych został zorganizowany w formie online. Zaprezentowano ok. 600 tytułów, a pracownicy naukowcy mieli możliwość zarekomendowania ich do zakupu. Na podobnej zasadzie zorganizowano dwie wirtualne gabloty z książkami zagranicznymi, gdzie ekspozycje są zmieniane raz w miesiącu. Poza przeglądami nowości książkowych BG organizuje wystawy tematyczne. W 2020 r. (styczeń – luty) zorganizowała wystawę: „Zabytkowe cerkwie łemkowskie w Małopolsce”.

Ponadto BG – zapewniając niezbędną pomoc, oprawę i informację – współorganizowała z okazji 40-lecia NSZZ Solidarność AGH wystawę „Razem jak w 80-tym roku” (październik 2020 – styczeń 2021).

Do tradycji należą też, cieszące się dużą popularnością, prelekcje poświęcone różnym zagadnieniom. W roku sprawozdawczym, ze względu na pandemię, odbyła się tylko jedna prelekcja Elżbiety Magiery „Piękna na co dzień” (9 marca).

Działania Biblioteki Głównej w okresie pandemii

Biblioteka Główna AGH, jako jedna z nielicznych w kraju, działała w tym trudnym czasie nieprzerwanie. W okresie 18 marca – 15 maja, ze względu na brak możliwości otwarcia Biblioteki dla czytelników, usługi biblioteczne były realizowane zdalnie, przyjmowane były zamówienia na wydruki z norm oraz skany z materiałów bibliotecznych, opracowywano kwerendy oraz wprowadzano na bieżąco rekordy do Bibliografii Pracowników AGH. Możliwość zamawiania książek przez katalog AGH była wyłączona przez okres dwóch miesięcy, a wszystkie terminy zwrotu książek automatycznie przesunięte, jednak już od kwietnia przygotowano i uruchomiono zamówienia książek poprzez formularz on-line i w pilnych sytuacjach (wsparcie kadry dydaktycznej w prowadzeniu zajęć) wypożyczanie książek – choć w ograniczonym zakresie – było realizowane.

Od 18 maja z zachowaniem reżimu sanitarnego wypożyczalnia funkcjonowała stacjonarnie od poniedziałku do czwartku w godz. 8.00–18.00, a w piątki i soboty w godz. 8.00–15.00 (poza przerwą wakacyjną w dniach 1–29 sierpnia). Na parterze uruchomiono ponadto stanowiska komputerowe do przeglądania norm oraz stanowiska do korzystania z wydawnictw kartograficznych.

W kwietniu 2020 r. została zainstalowana „wrzutnia biblioteczna” (ang. book drop) czyli urządzenie do samodzielnego zwrotu książek. Wrzutnia umożliwia wygodny i bezkontaktowy sposób oddania książek o każdej porze, również podczas świąt i dni wolnych od pracy i nauki. Wrzutnia jest opróżniana codziennie, a rejestracja zwrotu następuje najpóźniej w kolejnym dniu roboczym od umieszczenia książek we wrzutni. Rozwiązanie to przyczyniło się do zwiększenia bezpieczeństwa czytelników i pracowników BG. Dla zapewnienia bezpiecznego kontaktu czytelników z bibliotekarzami w celu uzyskania informacji na temat dostępu do usług bibliotecznych w warunkach pandemii, w maju 2020 r. został uruchomiony nowy kanał komunikacji – **BiblioChat**. Komunikator zapewnia wsparcie czytelników przez bibliotekarzy w czasie rzeczywistym. Usługa została udostępniona dzięki współpracy z firmą EBSCO. Ponadto w celu ułatwienia czytelnikom korzystania z usług bibliotecznych zostały zaprojektowane i uruchomione **formularze on-line** służące do zamawiania skanów materiałów nie wypożyczanych na zewnątrz, tj. artykułów z czasopism lub fragmentów książek, wydruków fragmentów norm polskich i zagranicznych. Poprzez formularze on-line można także skorzystać z usług Wypożyczalni Międzybibliotecznej lub złożyć propozycję zakupu książek zarówno do księgozbioru Biblioteki Głównej AGH, jak i Biblioteki Beletrystycznej. Ze względu na brak możliwości samodzielnego korzystania z księgozbioru zgromadzonego w Strefie Wolnego Dostępu (SWD) uruchomiono opcję zamawiania podręczników z kolekcji „W” oraz książek z Biblioteki Beletrystycznej za pośrednictwem katalogu komputerowego. Przygotowanie SWD do nowego sposobu realizacji wypożyczeń wymagało dodatkowych prac i ustawienia książek sygnaturowo w obrębie tytułów.

Dla wszystkich zainteresowanych pracowników Biblioteki Głównej uruchomiono połączenia VPN umożliwiające pracę zdalną, dzięki czemu realizowane było opracowanie zbiorów w systemie bibliotecznym VIRTUA, digitalizacja zbiorów, uzupełnianie baz danych tworzonych w BG o nowe rekordy i wiele innych bieżących prac.

Biblioteka Główna w liczbach

		Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.
1.	Książki	434 682	436 583	438 315
2.	Czasopisma	147 489	147 963	148 285
3.	Zbiory specjalne	343 404	339 564	340 240
Razem		925 169	924 110	926 840
Licencjonowane zbiory elektroniczne, do których BG wykupiła dostęp:				
1.	e-książki	186 242	93 016	266 743
	e-czasopisma	22 422	20 050	8476
	bazy danych	91	82	86
UDOSTĘPNIANIE				
1.	Użytkownicy zarejestrowani	29 607	13 592	17 159
2.	Użytkownicy aktywnie wypożyczający	12 974	11 882	7955
3.	Odwiedziny w BG	85 578	78 816	21 979
WYPOŻYCZENIA				
1.	Na zewnątrz	174 525	66 270	112 280
2.	Na miejscu	40 441	52 582	5254
KORZYSTANIE ZE ŹRÓDEŁ ELEKTRONICZNYCH				
1.	Liczba sesji	302 420	200 674	374 416
2.	Liczba pobranych dokumentów	125 848	148 637	99 368
3.	Liczba wejść na stronę BG	575 241	608 596	604 384
REPOZYTORIUM AGH				
	Opracowanie metadanych i wprowadzenie tekstów prac dyplomowych	48 168	61 373	74 243
BIBLIOGRAFIA PUBLIKACJI PRACOWNIKÓW AGH				
	Liczba publikacji wprowadzonych do bazy BPP, w tym:	112 386	125 580	129 715
1.	książki	3749	5025	5145
2.	rozdziały	55 385	61 064	62 434
3.	artykuły	49 476	55 716	58 158
4.	inne publikacje	3776	3775	3978

WYDAWNICTWA

Realizując zadania, Wydawnictwa AGH kierują się wytycznymi zawartymi w obowiązującej strategii uczelni. W praktyce oznacza to m.in. wydawanie czasopism naukowych w języku angielskim i udostępnianie ich w formule open access. W ramach zapewnienia właściwego obiegu informacji realizowany jest system nadawania numerów DOI artykułom naukowym. Elementem poprawy jakości informacji naukowej jest wdrożenie i udostępnienie redakcjom czasopism AGH systemu antyplagiatorskiego Crossref Similarity Check wykorzystującego oprogramowanie iThenticate. Realizując zadanie doskonalenia kształcenia, prawie wszystkie prace wydawane przez Wydawnictwa są redagowane w celu zapewnienia właściwego poziomu edytorskiego.